

1945.XII.1 d.

Nr. 4

Stockholmas. Švedų vyriausybė nutarė perduoti vokiečių ir 167 Pabaltijo karių atbėgusius į Švediją, sovietams. Pabaltiečiai paskelbė bado streiką ir pagrasino nusinuodysia, jei bus išduodami sovietams. Krašte pasigirdo aštrūs protestai ir buvo surengtos demonstracijos, reikalaujančios Pabaltiečius neišduoti. Į švedų uostą Trelleborg atplaukė sovietų garlaivis „Kuban“ internuotųjų perimti. Vokiečiai, sužinoję, kad yra perduodami sovietams, pakėlė riaušes. Daugelis nusizudė. Pabaltiečiai, kurie dėl badavimo esą nusilpę, buvo nugabenti į ligonines. Jie, atrodo, nebus perduoti.

Londonas. Amerikos ambasadorius lankėsi pas ministrą Beviną ir aptarė Trumano pareiškimą, kad jis daugiau Trijų Didžiųjų susitikimo nepageidauja ir kad visus tarptautinius klausimus turinti spręsti Sąjunginių Tautų Organizacija. Tai, pat Trumano pranešimą, apie jo žygius kai kuriems Potsdamo konferencijos nutarimams pakeisti.

Ministeris pirmininkas Atlee pareiškė, kad mokslinių išradimų pasikeitimai su kitomis valstybėmis neįmanomas tol, kol nebus pašalinti karo galimūmų.

Amerika. Atominės energijos tyrinėjimo komisijos narys pareiškė, kad kitos valstybės be Amerikos ir Anglijos pagalbos atominę bombą galėtų pasigaminti tik po 15 – 20 metų, o su Amerikos ir Anglijos pagalba – po 5 – 7 metų.

Sveicarija svarsto klausimą, ar jai stoti į Sąjunginių Tautų Organizaciją, ar ir toliau pasilikti neutraliai. Sąjunginių Tautų Statutas uždeda pareigą kiekvienam nariui su savo pajėgomis dalyvauti prieš agresorių. Įstojus nariu, neutralumo automatiškai atsisakoma.

Nürnbergas. Šiuo metu vis tebesvarstomas nacių vadų susimokymas prieš Austrijos nepriklausomybę ir jos panaikinimas 1938 met. kovo mėn. 12 d. Vakar po pietų teismo dalyviai išgyveno didelę sensaciją: pakilęs teisiamasis Rudolf Hess pareiškė, kad jis atmintį atgavęs, o iki šiol jos netekimą taktiškais sumetimais tik simuliavęs. Jis prisiima atsakomybę už viską, ką daromas yra pareiškęs. Nori teisme ir toliau dalyvauti su savo draugais, nors ir laikas teisma, jo bylai spręsti nekvalifikuotu.

Rumunija. Min. pirm. Dr. Grozza pareiškė, kad ir Rumunijoje ruošiamasi rinkimams, nors data jiems dar nenustatyta. Pirma dar reikia pašalinti fašistinius elementus, kurių esą pilna opoziciniuose partijose. Ar opozicijos partijos galės dalyvauti rinkimuose atskirais sąrašais, pareisį nuo jų laikymosi. Juų uždarymas yra galimas.

Persija. Sovietai savo pajėgas atitraukė už Teherano miesto ribų. Jie taip pat atsakė į Persijos vyriausybės notą, nuneigdami bet koki Azarbeidžano srities sukilėlių rėmimą ir sovietų kisimąsi į Persijos vidaus reikalus. Tačiau Persijos vyriausybės kariuomenei įžengti į sovietų okupuotą zoną sukilėliams malsinti sovietai ir toliau neleidžia.

Trys amerikiečių ambasados Teherane nariai išskrido į sukilėlių sritį, savo akimis įsitikinti, kokio pobūdžio yra Azarbeidžaniečių seperatistinis judėjimas.

Jugoslavija. Šiandien parlamento posėdy marš. Tito įteikė savo vyriausybės atsistatydinimo pareiškimą. Bet parlamentas jo atsistatydinimo nepriėmė. Toliau buvo priimtas įstatymas karaliui iš krašto ištremti (karalius šiuo metu yra Anglijoje).